

2016

Naar de Middellandse Zee

Frankrijk

Op 23 april vertrokken we met hond Ollie uit Haarlem om na een zeer voorspoedige trein- en busreis in la Roche-Bernard aan te komen. De boot lag er mooi bij en de eerste week hebben we gebruikt om schoon te maken en te antifoulen. Lekker om dat te kunnen doen vanuit een comfortabel gehuurd huisje. Dat gold des te meer omdat de kachel daar zo nu en dan goed van pas kwam. Bij Paul en Viviane, de Haarlemmers die we kennen uit de haven in Spaarndam hebben we de verf en mijn gitaar opgehaald. Zij hebben afgelopen winter in la Roche gelegen.

Na nog een week op de boot en een bezoek van Frits en Marianne, onze vrienden uit Hellevoetsluis, zijn we vertrokken. Eerst naar Arzal om klaar te liggen voor de eerste sluisopening de Vilaine af en toen naar Piriac, het dromerige plaatsje aan de kust. Zoals gewoonlijk was het daar weer stralend weer.

In Piriac zijn we drie dagen gebleven, rondgewandeld, Ollie langs het strand laten rennen, nog een keertje met Frits en Marianne in een restaurantje gegeten en gewacht op een gunstige wind. Die was er op vrijdag de 13e. Reden om naar l'Herbaudière op Île de Noirmoutier te varen. Eindelijk weer eens een mooie zeiltocht. Bakstagwindje van 4 tot onderin 5 met helaas een hoop bewolking. Maar gelukkig bleef het droog.

Na twee nachten verder. Noirmoutier is niet zo'n erg inspirerend eiland. Helaas viel tijdens de tocht naar Île d'Yeu de wind weg zodat we een flinke tijd gemotord hebben. Het weer was wel prachtig: de eerste dag met uitsluitend zon. De haven van Port-Joinville blijft leuk, ook al omdat er op eerste pinksterdag feest was met een carnivalsoptocht en muziek. Een zeer levendig geheel. Het eiland was dan ook vreselijk druk. In de haven hebben we volgens mij de laatste normale plaats gekregen. Bij de invaart moesten we een muizengatje door tussen zeilboten voor een wedstrijd, te zien aan de nummers. Aan het einde was het toegewezen plekje, onzichtbaar als je aan komt varen. We hebben het tweemaal moeten vragen aan het havenkantoor. De volgende morgen, tweede pinksterdag liep de haven helemaal leeg. Meer dan de helft van de bezoekersplaatsen was nu vrij.

Later hoorden we dat een Engelse boot, die een uur na ons arriveerde, weggestuurd was. De haven was vol.

Na een dag overblijven zijn we verder gegaan (grotendeels op de motor) naar les Sables d'Olonne. Helaas is dat geen plaats voor Ollie. Je kunt hem nergens fijn laten rennen en een parkje om te plassen is er ook niet.

Bourgenay, verder aan de kust heeft dat wel. Het plaatsje bestaat alleen uit een groot vakantiepark met een kunstmatige haven ervoor, maar direct naast de haven loopt het kustpad en na een paar honderd meter zit je in de natuur. Het zag er niet naar uit dat de eerstkomende tijd het weer goed genoeg was voor een oversteek van Biskaje, dus een paar dagen blijven was geen probleem.

Via Île de Ré, waar we in Ars en Saint-Martin hebben gelegen, zijn we doorgegaan naar de oude

haven van La Rochelle achter de torens. Ars en Ré is een mooi slaperig stadje met twee havens, een binnenhaven in het centrum en een haven daar een paar honderd meter buiten. We hebben voor de laatste gekozen. Het is er stil en een beetje Den Bommel-achtig met veel groen en ruime boxen. De invaart is tricky. Het kanaal naar de plaats is lang en valt helemaal droog. Ook op hoog water hadden we maar een halve meter over, bij een lage coëfficiënt, dat dan weer wel.

Saint-Martin was weer beetje thuiskomen met zijn Kuifje winkel en zijn kinderhoofdjesstraatjes.

Naar La Rochelle konden we eindelijk weer eens zeilen. Ook

weer mooi om te liggen, wachtend op een weergaatje voor de oversteek.

Na een nacht zijn we verhuisd van de oude haven naar les Minimes, het botenparkeerterrein aan het invaartkanaal. De volgende morgen vertrokken we naar Spanje, Biskaje over.

Spanje

De overtocht was ruig. Scherp varen en 20 tot 25 kts wind. Ook stond er nogal wat golfslag. Gelukkig nam die af naarmate we dichtert tegen de Spaanse kust aankwamen. Na 260 nM en 49 uur varen konden we aanleggen in de haven van Gijon.

De puerto deportivo was rustig, nog rustiger dan vorig jaar. Met zeven bezoekende zeiljachten en twee motorboten krijg je hem niet rendabel. We hebben gebruik gemaakt van de "vier halen, drie betalen" regeling en na die vier nachten zijn we verder gevaren langs de noordkust. Net als vorig jaar werd er weer helemaal geen wind verwacht. We hadden ons dus voorbereid op een aantal etappes motoren. De wind was de eerste tijd schitterend. Ons doel, Ribadeo, was net iets te ver, we zouden met donker aankomen. Viveiro was te dichtbij, dat zouden we aanlopen voor zonsopgang. Dus zijn we doorgevaren naar A Coruña. Helaas viel tegen half vijf 's-nachts de wind weg. Uiteindelijk hebben we nog negen uur gemotord. Maar toen waren we na een nacht doorvaren en 141 mijl, wel in Coruña. Tijd om bij te slapen.

In Coruña zijn we twee dagen gebleven. Het is een aardige stad met veel leuke winkeltjes en hoekjes. De haven is groot en sfeerloos. Misschien heb ik te overdreven verwachtingen vanwege de naam als vertrekkershaven.

Na een onverwachte tocht, het woei stevig terwijl we windstil weer hadden verwacht, zijn we in Muxia aangekomen. De wind stond zo op de kop dat we flink hebben gekruist. Motoren was geen alternatief want de golfslag was ook bijna tegen en dan klap je daar iedere keer in. Pas het laatste stuk hebben we de motor er op gezet om op tijd aan te komen. Maar toen was de wind ook weer bijna weggefallen. De havendame herkende me van vorig jaar en wist zelfs de naam van de boot nog. Ik wou dat ik ook nog zo'n geheugen had.

Twee dagen later klopte de windverwachting wel. We konden prachtig langs de meest westelijke kaap van Spanje (Fisterra, ook wel Finisterre genoemd) naar de westelijke ria's varen. Als eerste deden we de Ria van Muros aan. Muros is een van onze favoriete plaatsen met zijn smalle straatjes en verstopte pleintjes. Het is ook de plaats vanwaar we vorig jaar zoon Igor hebben opgehaald.

De dagen erna was het matig weer. Veel regen in de vorm van stortbuien met een frequentie van één per uur en temperaturen rond de 18 graden. Na twee dagen Muros zijn we de ria overgestoken naar Portosin om daar de gasflessen te laten vullen en na twee nachten daar weer teruggegaan naar Muros. Het maximum van twee nachten gratis bepaalt zo voor een flink deel je schema. Portosin is helemaal niets. Het enige wat je er kunt doen is mooi wandelen. Dat hebben we dan ook gedaan.

Op donderdag de 16e knapte het weer op, reden om verder te zeilen naar de volgende ria, die van Arousa. Ook hier was er weer een haven tot de club toegetreden: Boiro (Cabo de Cruz), dus dat werd ons doel. Boiro is een oninteressante haven met een nietszeggend plaatsje. Er is alleen een mooi strand waar Ollie lekker heeft kunnen rennen en gespeeld heeft met een hele jonge herder.

Bij de controle van de lijnen rond de mast bleek dat de bovenste stag gerafeld was. Na overleg met de havenmeester zijn we overgestoken naar Caramiñal omdat daar iemand was die de zaak kon repareren. Dat dachten we althans maar we moesten er toch voor naar een grotere haven met een bedrijf dat staalkabels kan walsen. Op de motor zijn we zondagochtend naar Portonovo in de volgende baai gevaren om maandag een beetje op tijd in Vigo te kunnen zijn.

Dat lukte prima, alleen duurde het uren voordat de reparateur langs kwam. We zijn naar Cangas gevaren na een afspraak te hebben gemaakt voor dinsdag. Op dinsdag liep alles heel voorspoedig. In twee uur tijd was alles gepiept en konden we van Vigo weer terug naar Cangas.

Portugal

(van nu af aan kan ik de prijzen van de havens vermelden omdat we niet langer "gratis" liggen met ons passeport escale)

Na drie weken in Spanje zijn we langs de kust doorgezeild naar Viana do Castelo. Een aardig plaatsje aan een rivier met flink wat getijdenstroom. We hebben eerst binnen dubbel gelegen en daarna buiten aan de wachtsteiger om vroeg te kunnen vertrekken. Het sanitair was matig en alleen te bereiken via een sleutel die je moest gaan halen. De wifi was alleen aanwezig bij het kroegje waar je naar toe moest lopen en de prijs was niet naar verhouding (€ 27).

Na twee dagen door op de nortada, de in de middag opstekende noordenwind naar Póvoa de Varzim. Póvoa is een stadje met veel flats langs de kust, een opvallend casino en een aantal leuke winkelstraatjes. De haven viel tegen. Het sanitair was redelijk, het terrein en de omgeving van de haven vervallen en verwaarloosd. Men was duidelijk wel bezig dingen te verbeteren maar erg hard ging dat blijkbaar niet. De prijs was dan ook navenant: € 15,01. Het was bovendien de meest winderige haven die we ooit zijn tegengekomen, het leek wel of de noordelijke wind in de haven versneld werd.

Na een dag door naar Porto. Volgens de pilot konden we niet op de rivier de Douro liggen maar dat bleek verouderde informatie. In het gehucht Afurada is de splinternieuwe Douro marina aangelegd.

Vol patsersboten en voorzien van kermis. Nogal wat herrie om ons heen dus. Prima voorzieningen, vriendelijk personeel en een rubberboot die ons van de rivier ophaalde. Daar betaalde je dan ook wel voor: € 44,00 per nacht. Porto zelf is zeker het bezoeken waard met zijn oude centrum en zijn drankpakhuisen waar de port ligt te rijpen.

Uit Porto zijn we vroeg vertrokken voor de dikke 60 mijl naar Figueira da Foz. Een kortere etappe naar de Ría de Aveiro was geen optie omdat daar te lage hoogspanningskabels liggen of je een paar mijl landinwaarts moet gaan. Ankeren wordt er afgeraden in verband met de sterke getijstroom.

De nortada was iets minder uitgesproken dan de dagen ervoor. Dus hebben we de helft van de tijd moeten motoren om op tijd aan te komen. Figueira heeft een comfortabele haven van € 28,46 met als nadeel dat het heel ver lopen is van de ligplaats naar het havenkantoor en het sanitair. Hemelsbreed 20 meter, 300 om te lopen. Het stadje is aardig maar niet bijzonder. De overdekte markt met spotgoedkope groente en fruit ligt naast de haven.

Na een dag over weer verder naar Nazaré, het eerstvolgende plaatsje met een haven.

Die haven stelde niet zo vreselijk veel voor. Het sanitair bestaat uit één wc-douche combinatie per sekse en een slecht werkende internetverbinding. De prijs is niet naar kwaliteit: € 24,70 maar het plaatsje vergoedt alles. Een prachtig strand, kleine straatjes om in weg te dwalen en een dorpje boven op de rots dat bereikbaar is met een tandradbaantje. We hebben drie nachten in de haven van Nazaré gelegen.

Datzelfde gebrek aan sanitair troffen we in Peniche aan. Weliswaar was de prijs daar lager: € 20,80, maar dat zorgde niet voor meer dan één wc-douche combinatie. We hadden graag in het stadje willen blijven liggen maar de weersverwachting voor de komende dagen gaf een afnemende wind. Het idee van een dikke 40 mijl motoren sprak ons niet aan. Zondag, de volgende dag, werd nog wel wind verwacht. Dus zijn we door gegaan. Jammer, de haven was niet veel bijzonders, maar het stadje zag er leuk uit met zijn oude vestingwallen.

Die wind was er inderdaad. Halverwege hebben we nog een kwartiertje gemotord maar de rest van de dag was hij mooi rond de 20 knopen. Daar trek je de boot mee door de wat woelige zee hier. Wind achter vaart nooit zo lekker maar bij windkracht 4 wordt dat wel het geval. Bij Cabo Raso, boven de monding van de Tejo (die wij de Taag noemen) barstte het los. Binnen een mijl liep de wind op naar boven in de 30 knopen met uitschieters van 43. Eenmaal op de rivier was hij weer 20. Een raar fenomeen aan deze kust die toenemende wind rond kapen.

Cascais heeft een grote marina die behoorlijk aan de prijs is (€ 43). Misschien dat hij daarom lang niet vol ligt en er in de baai buiten nogal wat geankerd wordt. De zaak is er aardig overgeorganiseerd en daardoor niet al te efficiënt. Alles moet worden gefotokopieerd en dubbel ingevuld. Zelfs het hondenpaspoort. Als je de wasmachine wilt gebruiken krijg je voor je € 6,30 (!)

een muntje en een rekening in tweevoud met de naam van je schip. Het internet daarentegen werkt óf niet, óf is erg traag. Een haven dus die niet zo'n beste prijs/kwaliteitsverhouding heeft.

Met de stroom mee zijn we na twee nachten de Taag opgevaren naar de Alcântara haven een stukje voorbij de imposante hangbrug achter een containerhaven. De voetgangersbrug die de haven afsluit was, in tegenstelling tot wat de pilot en andere verslagen zeiden, gesloten maar ging gelukkig na 1 minuut open. De haven is simpel en rumoerig, het geluid van het verkeer op de brug hoor je voortdurend, maar bijna de helft goedkoper (€ 23,58) dan Cascais. Met het treintje hebben we Lissabon bezocht. Dat hadden we ook vanuit de vorige stek kunnen doen, maar nu hebben we in elk geval in de hoofdstad van Portugal gelegen.

De haven van Oeiras, waar we na twee dagen heen zijn gegaan ligt aan de mond van de rivier, even voor Cascais. Het is een vriendelijke vakantiehaven met terrasjes. De stranden vlak bij zijn zeer druk bezocht, de sfeer is aangenaam en ontspannen. De wasmachines zijn met twee euro, inclusief waspoeder, de goedkoopste die we ooit zijn tegengekomen en het zwembad is bij de prijs (€ 31) inbegrepen. Een prima haven om een vakantiegevoel te krijgen. De tocht vanuit Alcântara ging schitterend op de ebstroom: 9 nM afgelegd en door het water 4! Ik vermoed aan de andere kant wel dat hier wat afrondingsoverdrijving bij zit.

Zondag 10 juli hebben we Cabo Espichel gerond, onderweg naar Sesimbra. Dat is een vissershaven met een aantal ligplaatsen voor passanten bij de jachtclub. Het is er druk dus we konden alleen een plaats krijgen in een box van 12 meter. Ik kreeg de indruk dat we ook meer betalen (€ 28,47) dan we lang zijn, maar dat weet ik niet zeker. In elk geval spreekt de dame van het kantoor nauwelijks Engels en werkt de pinautomaat ook niet. De sanitaire voorzieningen zijn uitstekend en in de jachtclub kunnen we de finale van het EK voetbal zien. Niets om over te klagen dus, of het zou het kwartiertje lopen naar het dorp moeten zijn. Maar dat is dan wel weer een erg leuk dorp.

Twee dagen later zijn we door gezeild naar Sines. Vreemd genoeg ging midden op de dag de wind even liggen. We vertrokken met 6 á 7 Bft. achter en kwamen met 6 aan maar rond een uur of 11

hadden we net 2. Dat lijkt vrij gebruikelijk te zijn, in elk geval hebben we het al een aantal keren meegemaakt. Sines ligt achter een industriegebied verscholen. Het is een aangenaam stadje met een mooi strand en een haven met uitstekende voorzieningen. We liggen in de meest beschutte hoek van de haven. Verderop kan het volgens de verhalen nog wel eens hobbelig zijn. We hebben voor twee nachten betaald, waardoor we € 20,785 per nacht kwijt zijn. Hier hebben ze dus zelfs de halve cent niet afgeschafte. De douche is een van de allerbeste die we zijn tegengekomen.

Vroeg vertrokken voor een lange tocht. In eerste instantie hadden we willen ankeren in de baai van Arrifana, maar de verslagen op internet hadden het vooral over de deining daar. Dus toch maar door om Cabo de São Vicente heen. Er stond bijna geen wind die bovendien uit diverse richtingen kwam dus hebben we de hele tocht de gemotorsaild. Alleen bij Vicente konden we even zeilen. Ook in de baai van Sagres liepen enorme golven het strand op. Van een afstand waren de surfers te zien. We zagen het niet zitten om met het bootje naar de kant te gaan dus we zijn doorgevaren naar Lagos. Dat betekende nog eens een dikke 15 mijl extra. Uiteindelijk in het donker aangevaren. Het havenkantoor was dicht, dus aan de wachtsteiger voor de brug. Volgende morgen naar de haven met pretenties. Boulevard met terrasjes en goed sanitair. Wel erg duur (€ 45,14) Leuke stad met veel toeristische attracties en mooie kust met grotten waar we onderweg naar de baai van Alvor, een klein stukje verderop hebben gezwommen, gesnorkeld, geluncht. Samen met zoon Igor die we in Lagos hebben opgepikt voor een weekje meezeilen.

Alvor heeft een moeilijk aan te varen ankerplek vanwege de ondiepte. We hadden op bijna HWS net 3 meter. Ankeren was prima op 6 meter in zandgrond. Rondom lagen mooie droogvallende platen en het stadje was aangenaam toeristisch, kortom: een aanrader.

Op hoog water zijn we verder gegaan voor de 8 mijl naar Portimão. De marina is prima, hoewel duur (€ 41,68), maar het stadje vinden we drie keer niets. Bovendien is het vrij ver lopen, een

minuut of twintig over een oninteressante weg langs de commerciële haven. Langs de kust is het uitgaansstrand met flats en disco's, grote hotels en een casino. Not our cup of tea dus.

De volgende nacht hebben we geankerd aan de overkant van de rivier. Dat hadden we meteen moeten doen. Een leuk plaatsje, Ferragudo en een rustig strand waar we zonder problemen met Ollie konden wandelen. De volgende ochtend had ik de grootste moeite om van de kant naar de boot terug te roeien. Moet je ook maar controleren hoe veel benzine er in de buitenboordmotor zit.

Via de grotten van Benagil zijn we beland in Albufeira. De haven wordt omzoomd door pastelkleurige appartementen en cafeetjes, maar ondanks dat is het er zeer rustig. De voorzieningen zijn niet optimaal zonder wifi en zonder wasmachines, maar het is ook niet de duurste haven (€ 34,50) die we zijn tegen gekomen in dit gebied. Je kunt er in elk geval mooi wandelen en het stadje, op een klein kwartiertje lopen, is aangenaam toeristisch, vol souvenirwinkels en terrasjes. Lang niet zo eng als we gevreesd hadden.

Eindelijk konden we weer eens zeilen naar Vilamoura. Weliswaar met de wind op de kop, dus kruisend maar lekker in de wind op dek in de blote bast in het zonnetje. Vilamoura is een haven met veel patsersboten, omzoomd door terrasjes en het is er erg druk, vooral met Britten. Hij is bovendien met zijn € 41,70 behoorlijk aan de prijs. Dat geldt ook voor de wasmachines van vijf euro.

Bij Culatra, in de lagune voor Faro en Olhão hebben we op 4,5 m moddergrond twee nachten voor anker gelegen. Er lagen zo'n dertig andere ankeraars om ons heen. Het eiland Culatra is mooi, vrij van verkeer en bestaat uit zand, zand en nog eens zand met wat witte huisjes. We hebben de pont naar Olhão genomen en daar Igor op de trein gezet naar het vliegveld. Wij zijn de volgende morgen verder gegaan naar Vila Real de Santo Antonio aan de grensrivier, Rio Guardiana, tussen Portugal en Spanje. Helaas moesten we een flink deel van de tocht motoren omdat we zoon Joost met de trein uit Faro moesten gaan halen. Een van de weinige keren dat we een deadline hadden. De haven ligt aan een snelstromende rivier die ook door de boxen spoelt. Je moet dus goed opletten met aanleggen. In tegenstelling tot berichten is de havenmond diep. Waarschijnlijk is hij kort geleden uitgebaggerd. De haven is niet goedkoop met € 39,40.

Weer in Spanje

Vanaf de grensrivier op de motor over een spiegelgladde zee naar Isla Cristina. Een doordrustige Spaanse jachthaven. Met een rare elektriek aansluiting, voor honderd euro borg kregen we een adapter. Spaanse havens zijn toch goedkoper (€ 27,67). Diesel kost hier ook ongeveer 10 cent minder dan in Portugal. En Spaans is toch gemakkelijker te volgen dan Portugees.

Mazagón, een kleine 30 mijl verder aan de kust ligt achter een enorm lange golfbreker. Vlakbij ligt een grote commerciële haven die vooral olieindustrie herbergt. De jachthaven is verre van vol. Het sanitair is zeer matig en smerig. De prijs is exact hetzelfde als Isla Cristina. Zou er een Andalusisch prijskartel zijn?

In Mazagón bleek de waterpomp van de motor niet goed te functioneren. Die moest dus gerepareerd worden voor we verder konden. Al met al duurde dat bijna een week doordat het onderdeel niet meteen te krijgen was, het fiesta was en ik een montagefout had gemaakt en er geen technicus kwam opdagen om de zaak te herstellen.

Uiteindelijk zijn we vrijdagmiddag verder gegaan. Lekker zeilend met een halve wind. In een recordtempo zijn we in Chipiona aangekomen. De prijzen van de havens hier zijn allemaal hetzelfde, evenals de toegangskaartjes. We betaalden dus weer € 27,67 en € 15 borg voor het toegangskaartje. Het sanitair was een stuk schoner dan in Mazagón, maar de douche was zeer lauw (eigenlijk geen bezwaar met dit weer)

Naar Rota was het 14 mijl, we hebben er 24 over gedaan omdat de wind helemaal op de kop stond. En bij golven tegen en een stevige zeegang ga je niet motoren, dus we hebben gekruist, na een tijdje met rif. We zijn daar altijd te laat mee. Het stadje ziet er vriendelijk uit en hoort weer bij de

Andalusische club. Er werd me zelfs gevraagd of ik het kaartje nog had van de vorige haven. Na een week verwaaid zijn we overgestoken naar Cadiz. De wind was buiten toch weer ruim 30 kts met uitschieters tot in de 40 op de kop dus hebben we moeten kruisen, alleen op het grootzeil met een rif. Daardoor 2x zoveel afgelegd als verwacht. De golfslag was kort en hoog. Geen relaxte tocht dus. De haven hoort weer bij de Andalusische club. Dat betekent eenheidsprijs, goed sanitair en een toegangkaartje met een deposito van € 15 en natuurlijk geen wifi want dat is volgens de havenmeester wettelijk verboden. Waarom kon hij me ook niet vertellen. Barbate, 40 mijl verder is helemaal niets, de haven dan, hij hoort weer bij de club met bijbehorende prijs en gebrek aan internet. Het is een doodse, verlaten vlakte. De boxen zijn goed, evenals het sanitair, maar dat is alles. De stad is vrij ver weg, een minuutje of twintig lopen. Het strand daarentegen is prachtig met uitzicht op Cabo Trafalgar.

Uitstapje naar een Brits overzees gebiedsdeel

Door de Straat van Gibraltar ging het prachtig op het tij. De twee meter hoogteverschil tussen de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee werkte samen met het tij waardoor we een knoop of drie meehadden. In de Golf van Gibraltar stond nog even rond de 35 knopen wind. Dat was even ruig. Queensway Quay Marina had geen plek dus we zijn doorgevaren naar Ocean Bay Marina. Bij het aanleggen ging van alles fout. Dwars op de kade en en lijn in de schroef. Gelukkig was die er snel af te halen. De haven beviel ons niet dus de tweede dag zijn we verkast naar Queensway. Die was beter, de ligplaatsen ruimer, betere afstap en rustiger (niet naast de landingsbaan van het vliegveld). Bovendien ligt hij iets meer in het centrum. Qua prijs maakte het niets uit. Voor beide betaalden we £ 15. Veel goedkoper dan in Spanje dus. Het is een uiterst aangename haven, jammer dat er nauwelijks uitlaatplekken voor honden zijn, maar ja, dat geldt voor heel Gibraltar.

Middellandse Zee

Na een hele rare anderhalve mijl door de Golf van Gibraltar met wind die veranderde van 6 naar 36 knopen binnen een minuut en weer terug naar 12 in de twee minuten er na, zijn we echt de Middellandse Zee opgedraaid. Mooi windje op 60 graden, een slag gemaakt vier mijl de zee op om in Puerto de la Duquera te komen. Dat is een toeristenplaats met een haven waar we op enkele centen na tweemaal zoveel betaalden als in Gibraltar: € 34,97. We zijn duidelijk weer in Spanje. Vijf mijl verderop ligt Estepona, een vergelijkbare haven met terrasjes er omheen, iets goedkoper (€ 32,29) maar met een leuk stadje er bij en niet alleen verhuurappartementen. Het centrum heeft smalle straatjes met witgeschilderde huizen met veel bloemen aan de gevel. De supermarkt ligt ook nog vlak bij de haven. Een prima ligplek dus. In het havenkantoor hadden ze het telefoonnummer van een man die gastanks bijvult. Hij zit in Marbella en zou pas over twee dagen naar Estepona komen. We hebben met hem afgesproken dat we naar Marbella komen. Naar Marbella hadden we weer een NO wind tegen. Wel prachtig gezeild met een slag een mijl of zeven de zee op. De stad is toeristisch maar ook leuk oud met smalle straatjes net als in Estepona. We liggen in de rustige oude vissershaven, ons aangeraden door de gasman. De andere haven is erg druk met veel horeca er omheen. Volgens de pilot erg rumoerig. Dat is het in deze haven in elk geval niet. Er is geen kip (bezoekende kip, dan). In Marbella hebben we de Easy Blue gasflessen met propaan laten vullen. Een van de weinige plaatsen waar dat kan (tel: +34616969496). Wel redelijk aan de prijs voor € 28 per fles, maar misschien had ik moeten afdingen. Ook hier weer een prima grote supermarkt op loopafstand. De haven kostte € 32,89. Fuengirola, waar we, zoals gewoonlijk met tegenwind, kruisend zijn gekomen is weer een standaard haven met lazylines, restaurantjes aan het havenfront en een toegangkaartje met

deposito. Ruime invaart en weer stranden links en rechts. Bovendien is hij goedkoop € 19,34. Het stadje daarentegen is helemaal niets. Alleen maar toeristententen en een zeer drukke boulevard. Het heeft niets eigens.

De V-snaar van de motorpomp was versleten, hij had waarschijnlijk te weinig spanning gehad. Ik heb hem vervangen door de het reserve exemplaar en heb een nieuwe gekocht. Geen probleem: standaard Yanmar.

Onderweg naar Puerto de Caleta de Vélez hadden we een continue één tot anderhalve knoop stroom tegen. De wind was ook tegen dus we zijn een stuk de zee op gevaren, maar na die slag leken we goed te zeilen, de boot helde mooi, maar we kwamen niet vooruit. Uiteindelijk hebben we zelfs het laatste stuk gemotord om voor donker aan te komen. Vélez is een rustig plaatsje met een aangename haven. Niet zo hectisch als wat we tot nu toe langs de Costa de Sol zijn tegengekomen. Het heeft iets nostalgisch. In de haven liggen ook meer bewoonde reisschepen dan sinds Gibraltar. Helaas is er weer geen wifi. Prijs: € 22,78. (Gaven ze op, dat was zonder BTW, dus het werd € 27,56. Ik snap niet waarom ze prijzen ex-BTW opgeven) We zijn vier nachten in Vélez gebleven en daarna doorgemotord naar Marina del Este. Er was weer eens te weinig wind en weer eens pal op de kop. Marina del Este ligt schitterend, verstopt achter een rots in een baai met hoge heuvels er omheen. De haven is idioot duur, € 45,88 (plus 51 cent voor stroom de volgende morgen) en dan is er ook nog niet eens warm water, wel wifi, dat dan weer wel. Bovendien werd er gezeurd dat ik niet kon aantonen dat ik de verzekeringspremie had betaald. Dat is me nog nooit gevraagd. De huizen rond de haven zijn allemaal afgeschermd met hekken en slagbomen en een behoorlijke wandeling is er niet te maken door alle bordjes "privé-terrein". Het is een mooie haven in een mooie omgeving, maar niet een om te blijven liggen. We planden om naar Motril door te varen, een dikke tien mijl verderop maar de wind draaide naar zuid en nam een beetje toe, zodat we eindelijk weer eens konden zeilen. Motril werd toch al niet gunstig beschreven dus gingen we door naar Almerimar. Natuurlijk ging even later de wind weer liggen. Dus werd het alsnog motoren.

Almerimar is een populaire overwinteringsplaats. De haven het heeft alle faciliteiten maar is nogal verlopen door de crisis. Veel staat leeg en het geheel maakt een verwaarloosde indruk. Het sanitair heeft geen wc-papier. Dat is voor het eerst dat we dat tegen komen. De haven is goedkoop: € 21,66. De aansluiting op de walstroom is zeer vreemd. Gelukkig leveren ze adapters. We hebben een windvang gekocht om te proberen wat ventilatie in de boot te krijgen.

Na twee nachten zijn we doorgezeild naar Almería. Er werd geen wind verwacht, maar hij was mooi rond de 20 kts. Weliswaar moesten we kruisen, waardoor de tocht van 20 nM er 29 werden. Almería heeft volgens de pilot geen plaats voor bezoekers tenzij je geluk hebt en het zou duur zijn. We werden vrolijk binnengewuifd zonder vragen en betaalden € 22,69. Zonder elektriciteit, dat wel. Kortom, de pilot klopte weer eens niet. Dat is vaker gebeurd, qua beschikbaarheid van plaatsen en qua prijzen is de informatie niet altijd even juist.

Almería is een leuke, ruim opgezette stad met veel fontein en een oud fort, gebouwd door de Moren. Weer zo'n stad die je niet kent maar waar je vol verbazing kunt ronddwalen. Het is een absolute aanrader.

Na Cabo de Gata zit je aan de Costa Blanca. We ankeren in 3,5 meter zandgrond in de baai van Puerto Genovés. Doodstil met een mooi strand en bergen. Het is hier vulkanisch. Een prachtige baai om te zwemmen en te snorkelen. We zijn er gekomen na anderhalf uur motoren en toen mooi zeilen waarbij we wel weer een aantal slagen hebben moeten maken. De wind blijft erg op de kop. Bij het ankeren blijkt de windvang uitstekend te werken.

Omdat we nogal last hadden van swell zijn we 's-middags verhuisd naar San Jose, twee mijl verderop. Een snoeperig haventje waar we het laatste vrije plekje bezetten. Ook het plaatsje is vriendelijk zuidelijk, zonder alle toeristische poespas, wel met veel terrasjes en een mooi zandstrand. Kosten € 26,49 inclusief alles, ook wifi.

Voor € 27,67 mochten we in Garrucha liggen, dertig mijl verderop. Door wind op de kop moesten we kruisen waardoor we er ruim veertig over gedaan hebben. De wind was helemaal raar. We

vertrokken met ruim 30 kts, daarna zakte hij naar rond de 20 om uiteindelijk nauwelijks 10 te worden. We hebben dus veel moeten motorsailen. Bij aankomst bleek de waterpomp te lekken, de automatische bilgepomp sloeg een paar maal aan. Het schroefje van het nokje van het impellerhuis was losgetrild. Ik heb het vervangen en met Loctite vastgezet. De haven van Garrucha is kort geleden uitgebreid maar het blijft niets. Kale kades met veel vogelpoep, slecht sanitair in portacabin en een rare water aansluiting waarvoor je zelf een kraan moet meebrengen omdat het schroefdraad aan de binnenkant zit en uiteraard geen wifi. Het plaatsje is ook niet om over naar huis te schrijven. We zijn dus maar niet overgebleven zoals we van plan waren.

Aguilas daarentegen, 20 mijl verderop, heeft een (gratis) zwembad, wifi, prachtig sanitair, schone kades en een vriendelijke ontvangst. Puerto Juan Montiel is een aanrader. Hoe langer je blijft, hoe minder je betaalt per nacht. We betaalden voor drie nachten € 56 plus € 2,41 elektriciteit. Nederlandse prijzen dus. Aguilas zelf is niet veel, het heeft een grote Mercadona supermarkt op een paar honderd meter van de haven en een mooie wandelboulevard. Dat wel.

Met een wind van 10 kts. op 60 graden zijn we naar Mazarrón gesukkeld. Het lijkt er op dat de tarieven van de havens nu lager worden. We betalen hier € 23. Dat lijkt me een laagseizoensprijs. De haven heeft patselige trekjes, de ligplaats is prima en de voorzieningen ook. De havenmeester spreekt geen woord Engels maar dankzij mijn enorme kennis van het Spaans ("dia mas por favor") mogen we nog een dag blijven. Het is heet.

Er ligt een prachtig ankerbaaitje op 37 32' 45N 01 09' 21W. Maar dat mag verder niemand weten. Het heet Cala Cerrada, oftewel de gesloten inham. We hebben er aan een ankerbal gelegen, helemaal alleen. Het was er zeer beschut. De open inham, Cala Abierta aan de andere kant van de heuvel had last van de oostelijke swell, wij niet.

De volgende ochtend zijn we, bij gebrek aan wind, naar Cartagena gemotord. Het blijkt een mooie stad waar erg veel gebouwd en opgegraven wordt. We hebben er de klok uit de kajuit naar de klokkenmaker gebracht. Het uurwerk heeft het al een aantal dagen eerder begeven. Dan merk je pas hoe vaak je naar een klok kijkt. Keurig volgens afspraak heeft hij het probleem opgelost.

Eigenlijk wilden we de boot voor de winter in Cartagena achterlaten maar de haven was dermate weinig toeschietelijk dat we er van af hebben gezien. We hebben € 30,25 per nacht afgerekend en zijn vertrokken.

De Puerto Tomás Maestre is het ook niet helemaal. Hij is groot, onoverzichtelijk en is helemaal kunstmatig. Je moet een brug door die iedere twee uur open gaat. Onze pilot gaf weer eens verkeerde informatie dus we waren er een uur te vroeg. De Mar Menor, waaraan de haven ligt hebben we niet uitgebreid bekeken. Het lijkt een wat saaie binnenzee van ca. 20 bij 10 kilometer omzoomd door flats. De pilot was er ook niet erg positief over. Dat pleit weer voor hem. De haven was in elk geval niet idioot duur, hij kostte € 25.

Na een korte tocht zijn we in een van de havens van Torrevieja terecht gekomen. Het stadje heeft drie mogelijkheden in de boot voor de winter achter te laten. Allemaal hebben we ze een aantal weken geleden gemaaild voor een prijsopgave. Salinas kwam met de beste prijs, vandaar dat we daar als eerste naar toe zijn gegaan. Omdat direct contact meestal toch beter werkt dan mail zijn we ook bij Puerto Internacional en de Real Club Nautico de Torrevieja langs gegaan om informatie in te winnen.

We hebben besloten om in Puerto Salinas te blijven. We zijn hier minder kwijt van in de andere havens maar het blijft duur, ruim € 1.900 voor een ligplaats tot 1 april. De haven is niet erg sfeerol maar heeft wel alles wat er nodig is. De werf en de motortechneut zitten op honderd meter afstand. Oscar, de motorman is bovendien een Nederlander, wat de communicatie toch wel ten goede komt.

Zo, dat was het eigenlijk wel voor dit jaar. Komende donderdag, 29 september vliegen we naar Amsterdam. Volgend jaar verder, om te beginnen naar de Balearen. En daarna? Geen idee, we zien wel.

Reisschema

Datum	Plaats van aankomst	nM
Mei		
09	Arzal	4
10	Piriac	14
13	l'Herbaudière (Noirmoutier)	28
15	Port Joinville (Île d'Yeu)	21
17	le Sables d'Olonne	29
19	Bourgenay	6
23	Ars en Ré	20
26	St Martin de Ré	7
28	la Rochelle (vieux port)	11
29	la Rochelle (les Minimes)	1
Juni		
01	Gijon	262
06	A Coruña	141
08	Muxia	59
10	Muros	35
12	Portosin	5
14	Muros	5
16	Boiro (Cabo de Cruz)	32
18	Caramiñal	3
19	Portonovo	18
20	via Vigo -> Cangas	19
21	vv. Vigo -> Cangas	5
22	Viana do Castelo	41
24	Póvoa de Varzim	21
25	Porto (Afurada)	17
27	Figueira da Foz	65
29	Nazaré	37
Juli		
02	Peniche	34
03	Cascais	46
05	Lissabon	13
07	Oeiras	9
10	Sesimbra	24
12	Sines	35
15	Lagos	79
20	baai van Alvor (voor anker)	9
21	Portimão	8
22	Ferragudo (voor anker)	1
23	Albufeira	16
25	Vilamoura	11
26	Culatra (voor anker)	18
28	Vila Real de Santo António	36
29	Isla Cristina	8
30	Mazagón	28

Augustus

05	Chipiona	32
06	Rota	24
13	Cadiz	10
17	Barbate	40
18	Gibraltar (Ocean Bay Marina)	38
19	Gibraltar (Queensway Quay Marina)	1
21	Puerto de la Duquera	26
22	Estepona	9
23	Marbella	25
25	Fuengirola	25
26	Caleta de Vélez	36
30	Marina del Este	19
31	Almerimar	46

September

02	Almeria	29
04	Puerto de Genovés (voor anker)	28
05	San Jose	2
06	Garrucha	41
10	Mazarrón	24
12	Cala Cerrada (voor anker)	7
13	Cartagena	11
18	Mar Menor (Puerto de Tomás Maestre)	33
19	Torre Vieja	17

Totaal: 1.812 nM